

[Pürschel.]

ved den internationale Domstol for Forligsnævn, for Voldgift o. s. v. Det mangler nu, bortset fra det enkelte Tilfælde, som omtales i Betænkningens Begyndelse, og som er fra 1890. Jeg har forgæves søgt Oplysning herom. Der findes i den af P. Schou udgivne Bog fra 1921 nogle Tal med Hensyn til det samlede Antal af Voldgifts-afgørelser i forskellige Perioder op til 1910, men disse Tal er, saa vidt mig bekendt, ikke senere ført videre og giver i hvert Fald ikke nogen Oplysning om det, jeg gerne ønsker oplyst: Hvor mange Tilfælde har det for Danmarks Vedkommende drejet sig om? Det haaber jeg, den højtærede Udenrigsminister vil oplyse os om. Foruden at være Udenrigsminister og som Politiker særlig interesseret i denne Udvikling er den højtærede Minister jo ogsaa en anset, om end noget ensidig, Historiker og vil derfor formentlig let kunne oplyse os om disse Spørgsmaal.

Dernæst kunde jeg ønske at henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa Betænkningens Side 3, hvor der gøres Rede bl. a. for den mellem Tyskland og Danmark for Tiden gældende Voldgiftstraktat — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere et lille Stykke:

„Traktaten med Tyskland foreskriver en ubetinget Forpligtelse til at lade alle retlige Tvistigheder afgøre paa bindende Maade ved Voldgift. Kun hvis Tvisten ikke drejer sig om nogen paastaaet Ret, men f. Eks. om en ren Interessekonflikt, gaar Forpligtelsen alene ud paa en uforbindende forligsmæssig Behandling, men selv i dette Tilfælde er det i en til Traktaten hørende Noteveksling foreskrevet, at Spørgsmaalet, efter at Tyskland er blevet Medlem af Folkeforbundet, af hver Part kan forelægges Folkeforbundsraadet til Behandling og Afgørelse med Virkning efter Folkeforbundspagtens Artikel 15.“

Se, denne Artikel 15 hører jo til Voldgiftsinstitutionens, jeg havde nær sagt allersværeste Skyts, men jeg vil foretrække at sige allersværeste Redskaber. Den tager Sigte paa en Strid mellem Forbundets Medlemmer, som kan tænkes at føre til et Brud, og dette svære Redskab vil jo derfor være ganske uegnet i Tilfælde, hvor Uenigheden f. Eks. drejer sig om Forstaaelsen af en Passus i en Handelstraktat. Men den foregaaende Sætning er unægtelig af betydelig Interesse og netop i Øjeblikket af betydelig Interesse: „en ubetinget Forpligtelse til at lade alle retlige Tvistigheder af-

gøre paa [bindende Maade ved Voldgift“. Jeg tror at turde hævde, at disse Ord er Udtryk for Udenrigsministeriets Opfattelse af denne Traktat, det vil sige den, om jeg saa maa sige, officielle Opfattelse, Facaden er afbildet herigennem. Der er i den seneste Tid af Chefen for dette Ministerium fremsat offentlige Udtalelser, som kun harmonerer meget daarligt med den almindelige Lære om den saa at sige fuldkomne Sikkerhed for fredelig Afgørelse af alle udenrigspolitiske Konflikter for Danmarks Vedkommende. Jeg lægger her Trykket ikke blot paa „fredelig“, men ogsaa paa „Afgørelse“. Det høje Ministerium er jo med Hensyn til disse Voldgiftstraktaters positive Værdi gennemsyret af det, som den højtærede Ministers socialdemokratiske Forgænger en Gang med et henrivende Udtryk kaldte for „sund Optimisme“, og det maa nu oprigtigt haabes, at denne Følelse ikke i det Øjeblik, da hele dette System bliver udsat for en lille Belastningsprøve, slaar om i sin Mod-sætning, i den usunde Pessimisme for ikke at sige i den blegblaa Frygt. Det maa oprigtigt haabes, at den højtærede Udenrigsminister ikke vil lade nogen Lejlighed og navnlig ikke den nærmestliggende gaa fra sig til at lade Troen vise sig i Gerningerne, thi kun den Tro, der viser sig i Gerning, har Krav paa Respekt, kun den Tro kan indgyde Tillid. Hvilken Tillid vil det danske Folk kunne have til, at dets Fremtid kan sikres ved Voldgiftstraktater, hvilken Tillid vil det danske Folk kunne have til, at de store Konfliktspørgsmaal kan løses ad Voldgiftens Vej, naar man ikke vover at betræde denne Vej, hvor det drejer sig om et rent juridisk Spørgsmaal, Fortolkning af en Bestemmelse i en Handelstraktat? Vi forvort Vedkommende har aldrigt deltaget i denne overdrevne Lovprisning af Voldgiftstraktatsystemet, vi har altid betvivlet dets Evne til at løse de svære Konflikter, men vi har ment, at det var et Skridt i den rigtige Retning, at det kunde være af Værdi til Løsning af en Række Smaakonflikter, som ellers kunde sidde som en Pæl i Kødet i Forholdet mellem to Lande, og at det maaske efterhaanden kunde vinde større Betydning. Vi ser gerne en saadan Udvikling og vil efter Evne medvirke dertil, men vor Tillid til, at Systemet kan løse blot de beskedne Opgaver, overfor hvilke vi virkelig har Tro paa det, vil unægtelig faa et Grundskud, hvis selve dets Tilhængere og Forkæmpere ikke vover at benytte det i en efter vor Mening oplagt Situation. Hvor er Tilliden til Rettens Sejr, naar man ikke vover at tage retlig Afgørelse i et Til-